

## SADRŽAJ

### OPŠTI DEO

I Pojam organizacije prava u pravosudu .....	3
1. UVOD .....	3
2. PREDMET PRAVOSUDNOG ORGANIZACIONOG PRAVA .....	3
3. KARAKTERISTIKE .....	4
II Pravosudna delatnost u sistemu državne vlasti .....	5
1. ISTORIJSKI RAZVOJ .....	5
2. POJAM I KARAKTERISTIKE SUDSKE VLASTI .....	6
a) Razdvajanje pojmova sudske vlasti i pravosudne delatnosti .....	6
b) Podela vlasti i jedinstvo vlasti .....	7
c) Šta je sudska vlast .....	8
d) Karakteristike sudske vlasti .....	9
3. ORGANIZACIJA SUDSKE VLASTI U FEDERACIJAMA .....	10
III Izvori i literatura .....	10
1. IZVORI .....	10
2. LITERATURA .....	12

### POSEBNI DEO

PRVI DEO: DRŽAVNI PRAVOSUDNI SISTEM .....	13
GLAVA PRAVA: OSNOVNI INSTITUTI PRAVOSUDNOG ORGANIZACIONOG PRAVA .....	13
1. USTAVNA NAČELA O PRAVOSUDU .....	13
a) Uvod .....	13
b) Načela .....	13
2. NADLEŽNOST PRAVOSUDNIH ORGANA .....	17
a) Pojam i osnovne nadležnosti .....	17
b) Kriterijum za podele nadležnosti .....	18
c) Vrste nadležnosti (odnos između državnih pravosudnih organa) .....	18
d) Vrste nadležnosti (pravni osnov) .....	20
e) Privlačenje nadležnosti (atrakcija) .....	21
f) Sukob nadležnosti .....	22
GLAVA DRUGA: SUDOVI .....	23
Uvodne napomene .....	23
1. POJAM SUDA .....	23
2. KARAKTERISTIKE SUDA .....	24
a) Organske karakteristike .....	24
b) Funkcionalne karakteristike .....	24
3. UPOREDOPRAVNI PREGLED OPŠTE ORGANIZACIJE SUDOVA .....	24
4. OPŠTA ORGANIZACIJA SUDOVA U SRJ .....	26
a) Federativni princip .....	26
b) Opšti i posebni sudovi .....	26
c) Unija sudova opšte nadležnosti .....	26
d) Nadležnost .....	27
e) Sudovi Federacije .....	27
ORGANIZACIJA, VRSTE I NADLEŽNOST SUDOVA .....	27
1. OSNOVANJE SUDOVA .....	27
2. PRINCIPI OSNOVANJA .....	27
a) Teritorijalni princip .....	28

b) Funkcionalni princip .....	28
c) Hierarchyjski princip .....	29
d) Odstupanja .....	29
<b>3. SEDIŠTE I PODRUČJE SUDA .....</b>	<b>30</b>
<b>4. PODELA PO OPŠTOJ I SPECIJALIZOVANOJ NADLEŽNOSTI .....</b>	<b>30</b>
<b>5. O NADLEŽNOSTI SUDOVA .....</b>	<b>31</b>
<b>6. NADLEŽNOST VRSTE SUDA .....</b>	<b>31</b>
a) Građanski postupci .....	31
b) Kazneni postupak .....	35
c) Upravni spor .....	36
<b>7. STVARNA NADLEŽNOST .....</b>	<b>36</b>
a) Sudovi opšte nadležnosti .....	36
a-1 Opštinski (osnovni) sud .....	36
a-2 Okružni (viši) sud .....	38
a-3 Vrhovni sud .....	39
b) Specijalizovani sudovi .....	40
b-1 Privredni sudovi .....	40
b-2 Vojni sudovi .....	40
<b>8. FUNKCIONALNA NADLEŽNOST .....</b>	<b>41</b>
a) Opštinski (osnovni) sud .....	41
b) Okružni (Viši) sud .....	41
c) Viši privredni sud .....	42
d) Vrhovni vojni sud .....	42
e) Vrhovni sud republike .....	42
<b>9. SAVEZNI SUD .....</b>	<b>46</b>
a) Istorijat .....	46
b) Organizacija .....	46
c) Uloga .....	47
d) Nadležnost .....	47
d-1 Prvostepena nadležnost .....	47
d-2 Odlučivanje o redovnim pravnim lekovima .....	47
d-3 Odlučivanje o vanrednim pravnim lekovima .....	47
d-4 Sastav suda .....	49
e) Stavovi i shvatana u načelu .....	49
<b>UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA SUDA, OSOBLJE, SUDSKA I PRAVOSUDNA UPRAVA I FINANSIRANJE .....</b>	<b>49</b>
<b>I UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA, SUDSKA I PRAVOSUDNA UPRAVA I FINANSIRANJE SUDOVA .....</b>	<b>49</b>
1. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA .....	49
2. SUDSKA UPRAVA .....	50
3. PRAVOSUDNA UPRAVA .....	50
4. FINANSIRANJE SUDOVA .....	51
<b>II OSOBLJE .....</b>	<b>51</b>
1. OPŠTE .....	51
2. SUDIJE .....	51
a) Uspoređopravni pregled .....	51
b) Izbor sudija u SRJ .....	52
b-1 Uslovi .....	52

b-2 Nadležnost .....	53
b-3 Postupak .....	53
c) Stupanje na dužnost i položaj sudija .....	53
d) Prestanak sudske funkcije i udaljenje sa funkcije .....	55
<b>3. SUDIJE POROTNICI .....</b>	<b>59</b>
a) Uopšte .....	59
b) Izbor i postavljenje, položaj i prestanak funkcije .....	59
<b>4. STRUČNI SARADNICI, PRIPRAVNICI, DIPLOMIRANI PRAVNICI I OSTALI STRUČNJACI .....</b>	<b>60</b>
a) Stručni saradnici .....	60
b) Sudski pripravnici .....	60
c) Ostali stručnjaci .....	60
<b>GLAVA TREĆA: TUŽILAŠTVO</b> .....	<b>60</b>
<b>1. ISTORIJAT .....</b>	<b>60</b>
<b>2. NAČELA .....</b>	<b>61</b>
a) Organaciona načela .....	61
b) Funkcionalna načela .....	62
<b>3. NADLEŽNOST .....</b>	<b>64</b>
a) Vrste nadležnosti .....	64
b) Apsolutna nadležnost .....	65
c) Nadležnost vrste tužilaštva .....	65
d) Stručna nadležnost .....	66
e) Sukob nadležnosti .....	66
<b>4. OSOBLJE I ORGANIZACIJA RADA .....</b>	<b>66</b>
a) Osoblje .....	66
b) Organizacija rada .....	67
<b>GLAVA ČETVRTA: PRAVOBRANILAŠTVO</b> .....	<b>67</b>
<b>1. UOPŠTE</b> .....	<b>67</b>
<b>2. POJAM</b> .....	<b>67</b>
<b>3. ORGANIZACIJA</b> .....	<b>68</b>
a) Savezno javno pravobranilaštvo .....	68
b) Vojno pravobranilaštvo .....	68
c) Javna pravobranilaštva u republikama .....	68
<b>4. DELOKRUG I POLOŽAJ</b> .....	<b>68</b>
a) Delokrug .....	68
b) Položaj .....	69
<b>5. NAČELA ORGANIZACIJE I DELATNOSTI</b> .....	<b>70</b>
<b>6. OSOBLJE</b> .....	<b>70</b>
a) Nadležnost za postavljanje .....	70
b) Uslovi za postavljanje, položaj i prestanak funkcije .....	71
<b>DRUGI DEO: DRUŠTVENI (NEDRŽAVNI) SUDOV</b> .....	<b>71</b>
<b>I OPŠTI DEO</b> .....	<b>71</b>
1. DRUŠTVENE POTREBE ZA NEDRŽAVnim PRAVOSUĐEM .....	71
2. OSNOVNA NAČELA DRUŠTVENOG PRAVOSUĐA .....	72
3. VRSTE NEDRŽAVNIH SUDOVA .....	73
<b>II POSEBNI DEO</b> .....	<b>74</b>
<b>1. ARBITRAŽE</b> .....	<b>74</b>
a) Uopšte .....	74

b) Spoljnotrgovinska arbitraža pri Privrednoj komori Jugoslavije .....	75
b-1 Organizacija .....	75
b-2 Nadležnost .....	75
b-3 Način rada .....	75
c) Stalni izabrani sud Privredne komore Srbije .....	76
c-1 Organizacija .....	76
c-2 Nadležnost .....	76
c-3 Način rada .....	76
d) Vojna privredna arbitraža .....	76
e) Ostale arbitraže .....	76
<b>2. MIROVNA VEĆA .....</b>	<b>77</b>
a) Uopšte .....	77
b) Organizacija .....	77
c) Nadležnost .....	77
d) Dejstvo odluka .....	77
<b>3. DISCIPLINSKI SUDOVI .....</b>	<b>77</b>
a) Uopšte .....	77
b) Disciplinski sudovi za radne obaveze .....	78
<b>4. OSTALI DRUŠTVENI SUDOVI .....</b>	<b>78</b>
<b>5. CRKVENI (DUHOVNI) SUDOVI .....</b>	<b>78</b>
<b>TREĆI DEO: STRUČNA PRAVNA POMOĆ .....</b>	<b>79</b>
<b>1. ORGANIZACIJA STRUČNE PRAVNE POMOĆI .....</b>	<b>79</b>
a) Nastanak i razvoj stručne pravne pomoći .....	79
b) Vidovi stručne pravne pomoći .....	79
<b>2. ADVOKATURA .....</b>	<b>79</b>
<b>SKRAĆENICE .....</b>	<b>81</b>
<b>LITERATURA .....</b>	<b>83</b>
<b>PRILOZI</b>	
Zakon o redovnim sudovima Republike Srpske .....	89
Zakon o javnom tužilaštvu Republike Srpske .....	97
Zakon o Javnom pravobranilaštvu Republike Srpske .....	103
Zakon o vojnem tužilaštvu Republike Srpske .....	106
Zakon o vojnim sudovima Republike Srpske .....	109
Zakon o advokaturi Republike Srpske .....	117